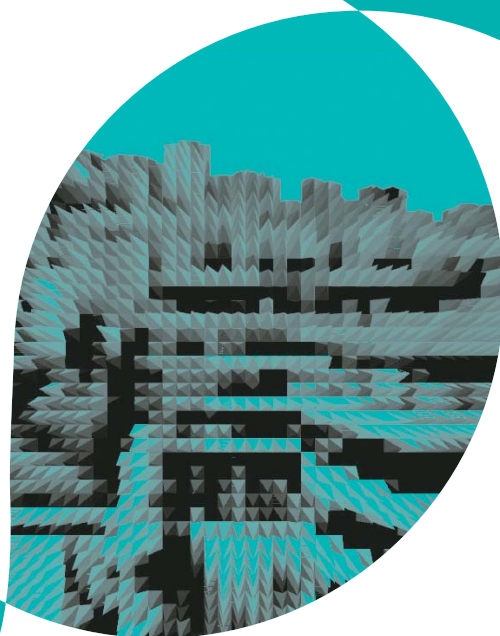
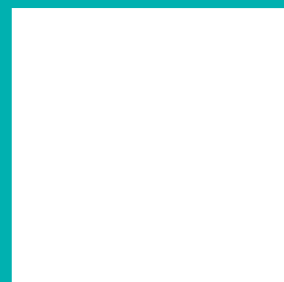

SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA
ELKARTEA<

2013_{ko}
MEMORIA

A large, flowing teal line graphic that starts at the top left, curves around a teal circle, and then loops around a circular image of a cityscape before ending at the bottom left.

**SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA
ELKARTEA<**

**2013ko
MEMORIA**

Andoainen, 2014ko
martxoan

**SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA
ELKARTEA**

Martin Ugalde
Kultur Parkea
20140 Andoain
Tel.: 943 592 556

Luzarra Kalea 10
48014 Bilbo

kluster@soziolinguistika.org
www.soziolinguistika.org
www.facebook.com/slklusterra
<https://twitter.com/slklusterra>

SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRA ELKARTEA

OHOREZKO BAZKIDEA

EUSKALTZAINDIA

REAL ACADEMIA DE LA LENGUA VASCA
ACADÉMIE DE LA LANGUE BASQUE

ERAKUNDE BAZKIDEAK

	EHU-UPVko Gizarte Psikologia eta Portaera Zientzien Metodologia Sailak		BAI Euskarari Ziurtagiriaren Elkartea
	EHU-UPVko Hezkuntzaren Teoria eta Historia Saila		Euskaraz Kooperatiba Elkartea (AEK)
	EHU-UPVko Soziologia II Saila		Gipuzkoa Donostia Kutxa
	Nafarroako Unibertsitate Publikoko Giza eta Gizarte Zientzien Fakultatea		Euskadiko Kutxa
	Mondragon Unibertsitateko Humanitate eta Hezkuntza Zientzietako Fakultatea (HUHEZI)		Nafarroako Euskara Teknikarien Lanbide Elkartea (NETeLE)
	Eusko Ikaskuntza		AZTIKER Ikergunea
	Euskal Herriko Ikastolak		UEMA
	ELHUYAR Aholkularitza		Hernaniko Udala
	ARTEZ Euskara Zerbitzua		Zumaiko Udala
	EMUN Kooperatiba		Bermeoko Udala
	Sakanako Mankomunitatea		Erandioko Udala
	Ebete Hizkuntza Zerbitzuak		Donostiako Udala
	Gipuzkoako Urtxintxa eskola		Errenteriako Udala
	Topagunea. Euskara Elkarleen Federazioa	NORBANAKO BAZKIDEAK: 85	

Aurkibidea

SOZIOLOGIA KLUSTERRA ELKARTEA	5
SOZIOLOGIA KLUSTERRA ELKARTEA: ETORKIZUNERA BEGIRA	8
SOZIOLOGIA KLUSTERRA ELKARTEAREN ANTOLAKETA	10
SOZIOLOGIA KLUSTERRAREN LAN-ARLOAK.....	11
LANKIDETZAK	12
PROIEKTUAK	13
IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA	14
1. Arrue (ikasleen eskola-giroko hizkuntza-erabilera)	14
2. EraLan3 (euskararen erabilera lan-munduan)	15
3. Aldahitz (hizkuntza-ohituren aldaketa prozesuak)	15
4. EAS: Euskararen Adierazle Sistema	16
5. Hizkuntzen ahozko kale-erabilera. Herrietako neurketak	16
6. Ahozko hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko metodoaren garapena	17
7. DiKomA: diskurtsoa landuz komunitatea ahalmentzeko proiektua	18
8. Bizkaiko Foru Aldundiko langileen hizkuntza-erabilera telefono bidezko harreraren ...	19
9. Gazteak eta ahozko hizkuntza hezkuntza arautuan - Tolosako laborategia	19
10. Bergarako nerabeen hizkuntza-erabilera formala eta informala	20
EZAGUTZAREN KUDEAKETA	21
1. BAT Soziologia Aldizkaria	21
2. Euskal Soziologia Jardunaldia	22
3. Euskararen normalizazio kasu aurreratuak	23
4. Hausnartu - Euskal soziologia sariak	24
5. Ahozko hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko gida	25
6. Formazio-saioak	26
7. Interneta	27
Webgunea	27
Sare sozialak: Twitter eta Facebook	27

Soziolinguistika Klusterra Elkartea: etorkizunera begira

2012. urtean Hausnarketa Estrategikoa egin ondoren, 2013a Hausnarketan adostutakoa gauzatzen jarraitzeko urtea izan da. Eta hein batean lortu dugula uste dugu. Hausnarketa estrategikoek unean uneko proiektuetan eta zereginetan islarik ez badute ez dute baliorik. Unean uneko proiektu eta zeregin horien bidez gauzatu behar dira erakundearen epe ertain eta luzerako estrategiak. Planifikazio estrategikoak zentzua eta norabidea eman dio Klusterraren 2013ko jardunari. Ilusioa, ausardia, jakin-mina eta konpromisoa izan ditugu bidaia-lagun eta horiei esker, 2013an urrats handiak eta sendoak eman ditugu.

Soziolinguistikaren eremuan ikerketan, garapenean eta berrikuntzan jardun nahi duen erakundea da Soziolinguistika Klusterra. Gure iritziz, arloa edozein delarik ere, herri-erakundearen eta gainerako eragilearen arteko harreman eredu berri batek beste egoera batean kokatuko gintuzke (izan enpresak, gizarte-erakundeak, unibertsitateak edo ikerketa erakundeak). Iruditzen zaigu, gero eta nabarmenagoa dela abian jartzen diren hizkuntza politika eta plangintzek beren baitan izan behar dituztela ikerketa, garapen, berrikuntza, hausnarketa eta esperimentazio aukerak; horiek garrantzitsuak dira politika eta plangintzak nahi bezala exekutatzeko. Eta horiek elkarrekin eta elkarlanean egitea da logikoena eta aberasgarriena gure iritziz.

Proiektuak elkarrekin lantzeak badu bestelako onurarik ere. Elkarrekin jarduteak, elkarrekin hainbat bizipen metatzea dakar; esku-hartze metodologia berri bat asmatu nahian ibiltzeak edo asmatzeak, ikerketen emaitzen irakurketak elkarrekin egiteak, produktu baten etorkizuneko garapen aukerak elkarrekin zehazteak... eskuartean dugun zeregin hori aberatsago egitea dakar. Horretaz gainera, ordea, proiektuan zehar metatzen den ezagutzaz elkarrekin jabetzea ere badakar. Zentzu horretan, ezagutzaren transferentzia eraginkorra da Klusterraren beste jardun eremu nagusietako bat. Helburua da, ezagutza elkarrekin sortzea eta, oro har, nahi duen ororentzat eskuragarri jartzea.

2012an, hain zuzen ere, jomuga erabaki genuen: 2016an gure erakundea soziolinguistika arloko ikerketa, garapen eta berrikuntza eragilea eta ezagutza kudeatzeko eragilea izatea, nazioartekoa, berritzailea, erakunde sendo eta anitza.

Memoria honetan jaso dira 2013an landu ditugun ikerketa, garapen, berrikuntza eta ezagutza kudeatzeko proiektuak. **Ilusioa** erakutsi dugu ikertzerakoan. Nabarmendu nahi dugu IGB proiektu batzuk lortu duten sendotasuna: [Euskal Herriko ahozko kale erabileraren neurketak](#), [herrietako ahozko kale erabileraren neurketek](#), [ahozko erabilera behaketa bidez neurtzeko metodoen garapenak](#), ikasleen eskola giroko erabilera ikergai duen [Arrue proiektuak](#), lan munduko euskararen erabilera ikertzen duen [Eralan proiektuak](#), hizkuntza ohituren aldaketak aztergai dituen [Aldahitz proiektuak](#)... Mintzolarekin egindako akordioa tarteko ahozko erabilerarekin lotutako ikerketa bi egin ditugu 2013an: [Gazteak eta ahozko hizkuntza hezkuntza arautua - Tolosako proiektua](#) eta [Bergarako nerabeen hizkuntza erabilera formal eta informala](#).

Nabarmendu nahi dugu baita ere, ezagutzaren transferentzia helburu duten bitarteko batzuk lortu duten erreferentzialtasuna: [Bat aldizkariak](#), [Euskal Soziolinguistika Jardunaldiak](#), [Soziolinguistika Eskuliburuak](#), [Hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko gida metodologikoak](#), [Euskararen normalizazio kasu aurreratuek](#), [Hausnartu-Euskal Soziolinguistika Saria](#)...

Ausardia izan dugu bidelagun egiten dugun horretan sinetsi eta hedatzeko. Azpimarratu nahi dugu Klusterraren jarduna nazioarteratu eta nazioartekoa jarduna gureratu asmoz egin ditugun urratsak ere: artikuluak argitaratu ditugu *International Journal of the Sociology of Language*, *Llengua e Dret* eta *European Journal of Applied Linguistics* aldizkarietan. Nazioarteko bi topaketetan parte hartu dugu: [Mercator Research Centre](#)-k antolatutako [European Expert Seminar mintegian](#) eta [Granadako Unibertsitateak](#) antolatutako [Oralidad y Educación](#) deituriko II. kongresu iberoamerikarrean.

Erakunde anitza da gurea, eta aniztasunean aurrerapausoak eman nahi izan ditugu 2013an. **Jakin-mina** da ikuspegia zabaltzeko izan dugun bidaia-laguna, beste ikerketa talde batzuen lanak eta lan egiteko moduak ezagutu eta gureekin uztartzeko aukerak bilatzeko hain zuzen. Horregatik, Euskal Herriko Unibertsitateetako hainbat ikerketa talderekin elkarriketak eta lankidetzak abiatu ditugu ([Dream taldea](#), [Elebilab taldea](#), [Bilbao Labea taldea](#)). Eta [lankidetzak hitzarmena](#) sinatu dugu [Institut d'Estudis Catalans](#) erakundearen baitako [Xarxa CRUSCAT](#)-ekin.

Azkenik, lerro hauen bidez, eskerrak eman nahi dizkizuegu Soziolinguistika Klusterrarekin batera 2013an lanean jardun duzuen erakunde, lan-talde eta pertsona guztioi; zuetako bakoitzari, bana-banan. Lorpen horiek guztiak guztionak direlako,osatzen dugun sare edo sistema osoarenak.

Beste hiru ideia azpimarratuz amaitu nahi genuke idatzi hau:

- Batetik, aipaturiko horiek guztiak egiteko ezinbestekoa da Klusterreko erakunde eta pertsonen erakutsi duten eskuzabaltasun eta iraupen luzeko kementa: konpromisoa. Zuzendaritzan parte hartzen duzuen erakundeek eta eurotako ordezkariak erakutsitako konpromisoa, bazkideek erakundearengan jarritakoa eta bulegoko teknikoko lan-taldeak erakutsitako ilusioa. Guztion konpromisoari esker lortu baitugu Soziolinguistika Klusterrak 2016an izan nahi duenetik hurbilago kokatzea.

- Bestetik, ezin aipatu gabe utzi Klusterraren proiektuak babesten dituzten herri-erakundeak ere. Ez dira babesle hutsak, proiektuen partaide dira eta harreman eredu horretan sakontzea izango da etorkizuneko erronketako bat.

- Azkenik, aipatu nahiko nuke Klusterrak 10 urte beteiko dituela 2014an. Ez da makala egindakoa, baina gure izaerak eta pentsaerak inkonformismo eta ausardia ditu, besteak beste, ezaugarri moduan. 2014an saiaturako gara egiten dugun hori hobeto egin ahal izateko baldintzak sortzen: erakundeen arteko harreman ereduez, baldintza ekonomikoez, pertsonen ari naiz. Eta hori guztia teoriak aplikatuz eta aplikazioak teorizatuz euskararen eta euskal hitzun komunitatearen garapenaren mesedetan gure aletxoak jarri asmoz.

Estiñe Astorkia Kortabitarte
Lehendakaria

Ibon Usarralde Lasarte
Zuzendaria

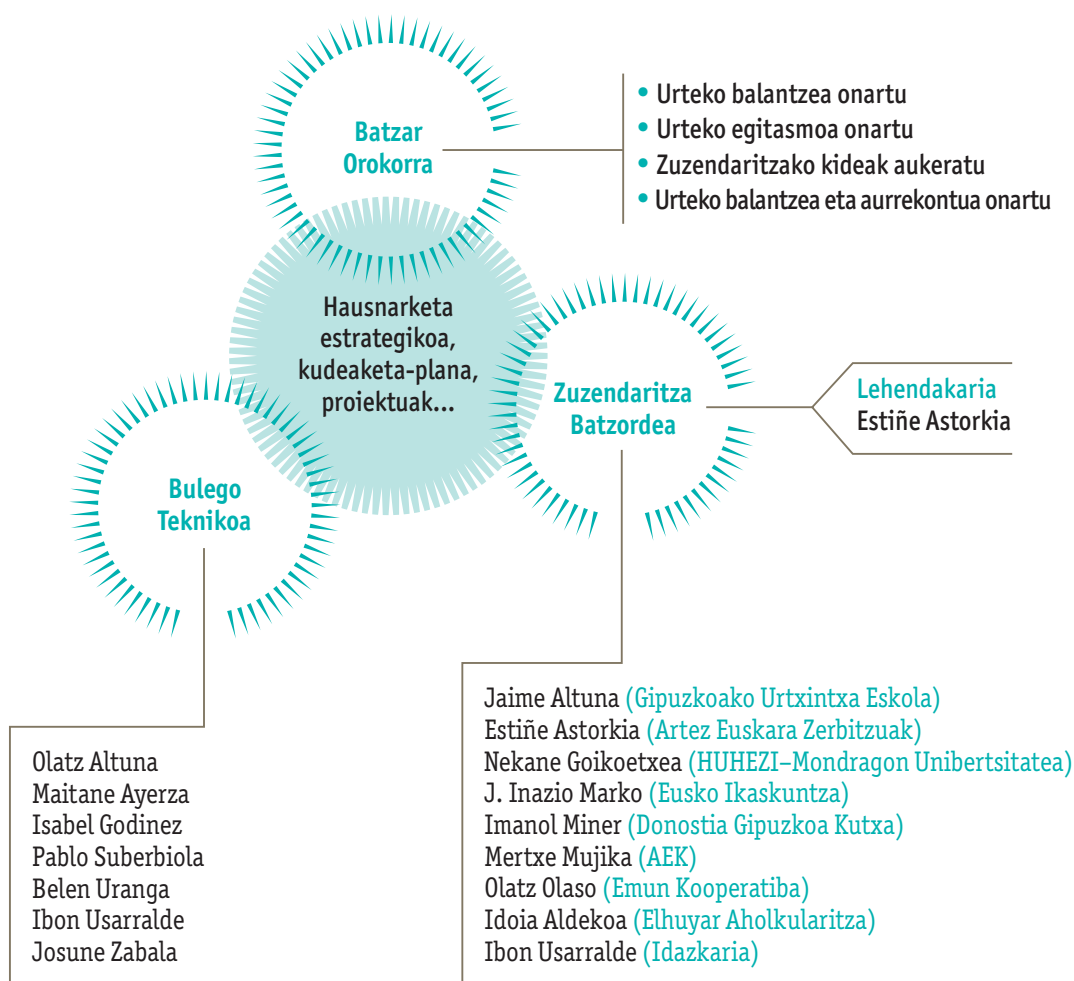
Soziolinguistika Klusterra Elkartearen antolaketa

Esan bezala, Soziolinguistika Klusterra irabazi asmo-rik gabeko elkartea da eta aldi berean, Berrikuntzako Bitarteko Erakundea izaera aitortua du Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko (ZTBES) eragile gisa.

Klusterrak izaera ezberdina duten entitateak lotzen ditu elkarren artean: herri-erakundeak, unibertsitateak, gizarte-eragileak eta esku-hartze eragileak. Guztiek dute helburu euskararen biziberritze-ahaleginean

ahalik eta modu eraginkorrean aritzea. Klusterrak lortzen du horrela interes partekatua duten entitateen, enpresen, eta instituzioen artean talde-lanak sendotzea eta sinergiak sortzea.

Kooperazio-egitura horiek baliatuz ezagutzaren hedapenari bide egitea du helburu Klusterrak eta ikerketa, garapena eta berrikuntza sustatzea. Horregatik erakunde desberdinen artean eginiko proiektuek lehentasuna izan ohi dute gurean.

Soziolinguistika Klusterraren lan-arloak

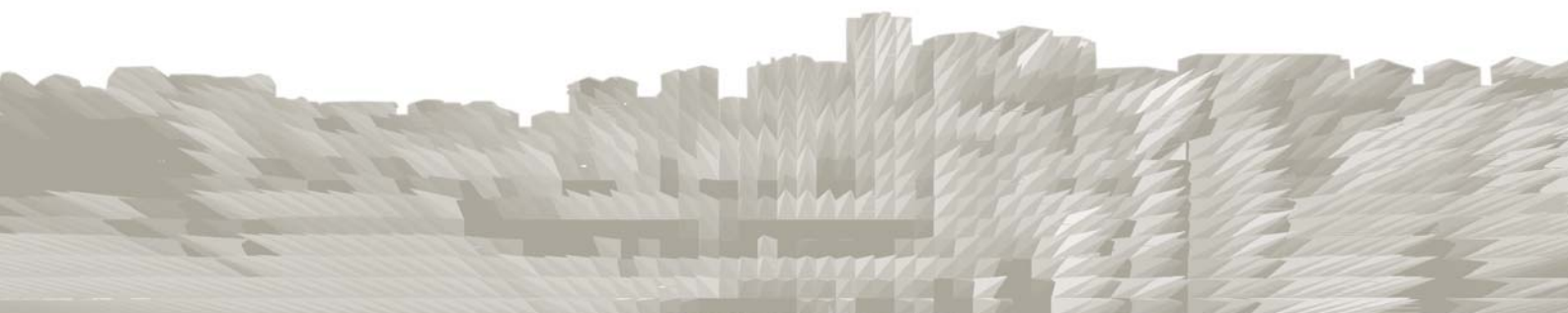
Soziolinguistika Klusterra soziolinguistikaren jakintza eremuan kokatuko dela aitortzea ez da nahikoa bere jarduna norabide egokian bideratu nahi bada. Bistan denez, soziolinguistikak zientzia arloko beste diziplina batzuk baino ibilbide laburragoa eta “pisu” txikiagoa du (dela medikuntza, fisika edo matematikarekin konparatuta, adibidez). Hori horrela izanik ere, soziolinguistika jakintza arlo zabala da bere baitan biltzen dituen eremuei dagokionez.

Beraz, Klusterra autozentratzeko helburuz eta kanpo posizionamendua hobetu asmoz, lan-arloak zehaztea egoki ikusi zen 2012an adostutako Plan Estrategiko-

an. Horretaz gain, hizkuntzak gizarte gertaera gisa ulertzeko soziolinguistikaren prismatik egin daitekeen ekarpenaz gain oso kontuan hartzekoak iruditzen zaizkigu zientziaren beste diziplina batzuetatik egin daitezkeen ekarpenak ere. Hala nola, gizarte-antropologiatik, gizarte-psikologiatik, pedagogiatik, filologia eta hizkuntzalaritza eta komunikazio zientzietatik. Ondorioz, diziplina horien ekarpenak ere zentzua dute Klusterrak garatu nahi dituen proiektuetan, beti ere, hizkuntzak gizarte-gertaera gisa ulertu asmoz. Diziplina horiekiko zubiak eraikitzea beraz, beharrezkoa eta lagungarria izango da Klusterraren jardunean.

Bost lan-arlo zehaztu dira:

- 1. Hizkuntza-ukipeneko soziolinguistika dinamikoa.**
- 2. Hizkuntza-erabileraren alderdi soziala.**
- 3. Hizkuntza-jokaeren aldaketa-prozesuak.**
- 4. Hizkuntzen transmisio soziala.**
- 5. Hizkuntzen inguruko diskurtsoak, balioak eta jarrerak.**

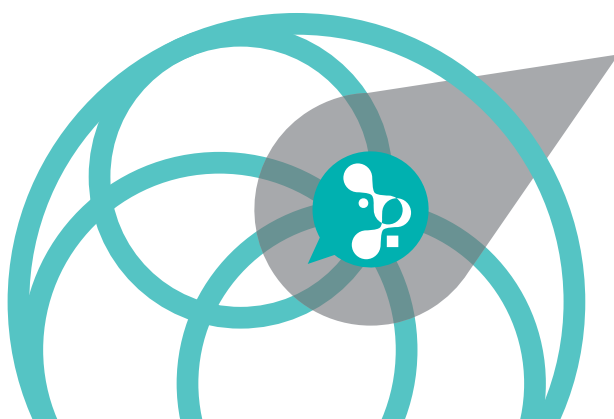

Lankidetzak

Soziolinguistika Klusterrak bere proiektuen eta estrategien garapenerako hainbat lankidetzak-hitzarmen sinatu ditu. Honako hauek dira lankidetzak-hitzarmen nagusienak:

- [Euskal Herriko Unibertsitatearekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- [Euskaltzaindiarekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- [HABE liburutegiarekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- [Langunerekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- [Xarxa Cruscat-ekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- [Mintzolarekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- Euskal Herriko Unibertsitateko [Munduko Hizkuntza Ondarearen UNESCO Katedrarekin](#) oinarrizko lankidetzak-hitzarmena.
- Euskal Herriko Unibertsitateko [Donostia Research Group on Education and Multilingualism \(DREAM\) taldearekin Eleaniztasunari eta Hezkuntzari buruzko Master Europarreko](#) praktikariak hartzeko.
- Euskal Herriko Unibertsitateko [Hezkuntzako Ikerkuntza eta Diagnostiko Metodoak Sailarekin](#) Eralan 3 proiektuaren baitako Portaera Aktiboki Garapen Taldearen zuzendaritzarako.
- Euskal Herriko Unibertsitateko [Hezkuntzaren Teoria eta Historia Sailarekin](#) Aldahitz Ikerketaren zuzendaritzarako.
- Mondragon Unibertsitateko [HUHEZI fakultatearekin](#) Eralan 3 proiektuaren eta Euskararen Normalizazio Kasu Aurreratuak proiektuen zuzendaritzarako.
- [Asmoz Fundazioarekin HIZNET-Hizkuntza Plangintza Graduondokoko](#) laguntzaile izateko.

PROIEKTUAK

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

- 1 **Arrue:** ikasleen eskola-giroko hizkuntza -erabilera
- 2 **EraLan3:** euskararen erabilera lan -munduan
- 3 **Aldahitz:** hizkuntza-ohituren aldaketa prozesuak
- 4 **EAS: Euskararen Adierazle Sistema**
- 5 **Hizkuntzen ahozko kale-erabilera. Herrietako neurketak**
- 6 **Ahozko hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko metodoaren garapena**
- 7 **DiKomA:** diskurtsoa landuz komunitatea ahalmentzeko proiektua
- 8 **Bizkaiko Foru Aldundiko langileen hizkuntza-erabilera telefono bidezko harreran**
- 9 **Gazteak eta ahozko hizkuntza hezkuntza arautuan - Tolosako laborategia**
- 10 **Bergarako nerabeen hizkuntza -erabilera formala eta informala**

EZAGUTZAREN KUDEAKETA

- 1 **BAT Soziolinguistika Aldizkaria**
- 2 **Euskal Soziolinguistika Jardunaldia**
- 3 **Euskararen normalizazio kasu aurreratuak**
- 4 **Hausnartu - Euskal soziolinguistika sariak**
- 5 **Ahozko hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko gida**
- 6 **Formazio-saioak**
- Interneta**
 - 7 • Webgunea
 - Sare sozialak: Twitter eta Facebook

Proiektuak IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

Soziolinguistika Klusterra Elkartearen misioa soziolinguistika ezagutza sortzea da. Horretarako ikerketa, garapen eta berrikuntza proiektuak egiten ditugu arloko irakasle, ikerlari, aditu eta bazkideen zuzendaritza edota lankidetzarekin. Modu horretara, unibertsitatearen eta gainerako eragileen arteko zubi-lana egitea nahi du.

1 ARRUE IKASLEEN ESKOLA-GIROKO HIZKUNTZA-ERABILERA

Zuzendaria: Iñaki Martínez de Luna (EHU).

Koordinatzaileak: Pablo Suberbiola eta Belen Uranga.

p.suberbiola@soziolinguistika.org

b.uranga@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/arrue>

Arrue EAEko haur eta gazteen eskola-giroko hizkuntza-erabilera ikertzeko sortutako proiektua da. Ikerketa honen helburua eskolako hizkuntza-erabileran zein aldagaik eragiten duten ikertzea da, edo, hobeto esateko, nolako lotura duen eskolako hizkuntza-erabilerak aztertzen diren beste aldagaiekin. Proiektu hau Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailarekin lankidetzan garatzen dugu 2004-2005 ikasturteaz geroztik.

Babeslea

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

2013. urtean proiektuaren jarraipen batzordea ISEI-IVEIko, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Saileko eta Soziolinguistika Klusterreko ordezkariok osatu dugu.

Lankidea

Proiektuan urte honetan eginiko lanak ikerketaren emaitzen zabalkundearekin lotuta egon dira neurri handi batean. Batetik, 2013ko urtarrilaren 31ean Donostian *Ikasleen jarduna: emaitzen hausnarrean. Arrue ikerketa* Jardunaldia antolatu genuen. Bestetik, urtean zehar *Ikasleak hiztun. 2011ko Arrue Proiektua. Ikerketaren emaitza. Adituen iritzi-azalpenak* argitalpena landu da, 30etik gora adituen irakurketak jasotzen dituen (2014an zehar argitaratuko da, hiru hizkuntzetan: euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez). Horrekin batera Arrueko emaitzak alderatu eta aztertu dira nazioarteko ikerlari eta adituekin, besteak beste Mercator Research erakundeak antolaturiko *The Ethnocultural Dimensions in Education* mintegian komunikazio bat aurkeztuz. Horrez gain, BAT Soziolinguistika aldizkarirako artikulu bat prestatu da (*EAEko ikasleen eskola-giroko hizkuntza-erabilera aztertzen: 2011ko Arrueko azterketen aurretik eta ondoren*, 2014ko otsailean argitaratua) eta European Journal of Applied Linguistics aldizkarirako beste artikulu bat ondu da, Jeroen Darquennes irakaslearekin lankidetzan (*The use of Basque in model D schools in the Basque Autonomous Community*, 2014an zehar argitaratuko da).

2013ko urriaren 24 eta 25ean Frisian (Herbeereak) Mercator Research-ek antolatutako adituen mintegia.

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

2 EraLan3 EUSKARAREN ERABILERA LAN-MUNDUAN

Zuzendaria: Nekane Goikoetxea.

Arduradunak: Maite Alvarez de Zarate, Izaro Ugalde, Rober Gutierrez, Imanol Miner eta J. Inazio Marko.

Koordinatzailea: Pablo Suberbiola

p.suberbiola@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/eralan>

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Orona

2013. urtean zehar Eralan egitasmoaren 3. zikloa garatzen jarraitu dugu (Eralan3), 2012an abiatutakoa. Hiru lan-ildo ditu proiektu honek eta honako jarduera-esparruetan lan egin da urtean zehar:

- 1) *Herri-administrazioan erabilera-planak berritzen.* Administrazioako erabilera-planetan eraginkortasuna handitzeko helburuarekin, zazpi udaletan ikerketa-ekintza prozesu bat garatu da hizkuntza-lidergoaren bidetik eta haien ondorioak aztertu.
- 2) *Prentsaurreak eta jendaurreko ekitaldiak.* Beren jarduera publikoan euskararen erabilera areagotu edota lehenetsi nahi duten erakundeek gaia landu da, sei erakundetan partaidetza zuzenaren bidez eta kazetaritza zein komunikazio arloko profesionalen ikuspegia ere bilduz.
- 3) *Hizkuntza-portaera aktiboak erakundeek kulturaren argitan.* EPEsA metodologiaren aplikazioa egin da gai horretan, *portaera aktiboak* neurtzeko eta haietan eragiteko tresneria garatuz. Lehen interbentzio pilotuak ere egin dira bost erakundetan.

Eralan3 egitasmo zabala da, bere 3 lan-ildoetan 24 erakunde ezberdinetako 40 bat lan-kideren partaidetza duena, eta antolaketa moduan *lidergo partekatuaren* aldeko apustua egiten duena. 2014. urtean zehar egingo da proiektu honetan garaturiko prozesuen emaitzen zabalpena.

3 ALDAHITZ HIZKUNTZA-OHITUREN ALDAKETA PROZESUAK

Zuzendaria: Pello Jauregi.

Koordinatzailea: Pablo Suberbiola.

p.suberbiola@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/aldahitz>

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Aldahitz proiektuaren aztergai nagusia hizkuntza-ohituren aldaketa-prozesuak dira, eta 2013. urtean zehar bere jardura lan-munduen eremuan garatu du.

2010 eta 2012 urteen artean proiektuan garaturiko jardueren oinarrituz, urrats berri bat eman da 2013.ean: *Aldahitz esperientzia pilotuak* abian jartzea. Bi hilabeteko esperientziak izan dira, metodologia simple eta zehatz baten arabera garatzen direnak, departamendu eta sail jakinetan. Esperientzia horiek langileen erabaki kolektiboa dute abiapuntu eta dinamika berri bat eragiten dute, finkatutako hizkuntza-ohituren aldaketan eragin deza-keena.

2013. urtean zehar 3 esperientzia pilotu garatu dira, bi Gipuzkoako udaletxe batean eta bestea Arrasateko lantegi batean. Datu jasoketak egin dira esperientzia horietan eta datuen azterketak. Esperientzia horien ondorioak ikusirik, beste lau esperientzia garatzea erabaki eta horien lokalizazioa egin da (2014an garatuko dira). 2014ko udazkene-rako aurreikusten da 2013 eta 2014ko esperientzia pilotuen emaitzen argitalpena eta zabalkundea.

Klusterreko bazkide eta lankide diren erakundeekin batera garatu da 2013. urtean zehar ere proiektua. Pello Jauregi irakaslea (EHU-UPV) aritu da zuzendari lanetan eta bost erakunde proiektuaren Garapen Taldean: AEK-Ahize, Elhuyar Aholkularitza, Emun, Hernaniko Udala eta Eusko Jaurlaritza.

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

4 EAS - EUSKARAREN ADIERAZLE SISTEMA

Zuzendaria: Iñaki Martínez de Luna.
Koordinatzailea: Olatz Altuna.

o.altuna@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/EAS>

Hainbat erakunde publikok, unibertsitatek, zenbait ikerketa taldek eta gizarte eragileetako ordezkariak Euskararen Adierazle Sistema (EAS) egitasmoa abian jarri berri dute. Euskararen eremuan hizkuntza-egoera sozialaren berri emango duen adierazle sorta da EAS, era planifikatuan eta sistematikoan diseinaturia eta era iraunkor eta antolatuan datuz elikatu eta eguneratuko dena. Hizkuntza-egoera eta -bilakaera jasotzeko eta ezagutzera emateko helburua du EASek; beraz, gizartearen esparru desberdinetan hizkuntzak une jakin batean duen zabalkundea eta denboran zehar izaten ari den bilakaera zehatz-mehatz azaltzeko balio behar du.

Egitasmoaren lan tekniko kualifikaturia zein jarraipena burutzeko hainbat lan-taldez osaturiko egitura antolatu da. Egitasmoaren idazkaritza teknikoaren ardura Soziolinguistika Klusterrak izango du.

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Honako ezaugarri nagusi hauek izan beharko ditu EASek:

- Titulartasun publikokoa izatea eta zerbitzu publiko iraunkorraren bokazioz eraikia.
- “Unibertsalki” onartua, kontsentsu politiko, sozial eta tekniko ahalik eta zabalenean oinarritua.
- Paradigma zientifikoan oinarritua.
- Dokumentaturia beharko du EASek eta aldiro-aldiro argitaratuko duen informazioak erraz ulertzeko modukoa izan behar du.
- EASek hedapen zabala izango du.
- Batez ere, kuantitatiboa izango da EAS, baina kualitatiboak ere izan dezake bere lekua eta zentzua.
- EAS elikatzeko informazio-iturriak egun indarrean dauden eragiketa estatistikokoak izango dira nagusiki. Horretaz gain, eragiketa berriak diseinatu eta egin ahaliko dira, informaziorik gabeko hainbat alor eta gairi buruzko informazioa eskuratzeko.
- Hierarkikoki eta zuhaitz-egituran antolatuko da EAS, eta adierazleek ahalik eta gutxien izan beharko dute. Eta inplementatzerakoan, lehentasunak argi eta garbi definitu beharko dira.
- Ahal den neurrian, eta bertako errealitatea aztertzeke traba ez den heinean, nazioartean egon daitezkeen antzeko adierazle-sistemekin alderatzeko modukoa behar luke.

5

HIZKUNTZEN AHOZKO KALE-ERABILERA. HERRIETAKO NEURKETAK

Zuzendaria: Olatz Altuna.
Koordinatzaileak: Olatz Altuna eta Belen Uranga.

o.altuna@soziolinguistika.org

b.uranga@soziolinguistika.org

http://www.soziolinguistika.org/herrietako_neurketak

Gero eta garrantzitsuagoa zaigu, euskararen egoera eta bilakaera modu objektiboan baloratzeko orduan, horretarako aukera ematen diguten datuak izatea. Datu horien artean bada bat herriko euskararen errealitatea adierazteko funtsezkoa dena: kalean erabiltzen den euskararen neurria, hain zuzen ere.

Euskal Herriko Kale Erabileraren Neurketa 1989. urtean egin zen lehen aldiz eta geroztik beste lautan errepikatu da: 1993an, 1997an, 2001ean eta 2006an. Orotara 250.000

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

hiztunetik gora behatzen dira kalean hizketan. 1998an EKB desagertu ondoren, SEIk hartu zuen bere gain EHko Kale Neurketa egitearen ardura. SEI elkartearen lekua Soziolinguistika Klusterrak bete zuen 2004. urtean. Aurreko neurketen metodologia eta esperientzia oinarri hartuta Soziolinguistika Klusterrak 2011n Euskal Herriko Kale Erabileraren VI. Neurketa egin zuen.

Oinarri metodologi hori baliatuz, Soziolinguistika Klusterrak herri mailako neurketa bereziak eskaintzen ditu zerbitzu modura. Neurketak, besteak beste, adin talde bakoitzak kalean euskara zenbat erabiltzen duen esaten digu, eta horrek asko errazten digu ondoren lehentasunak non dauden identifikatzeko. Gainera, Kale Erabileraren neurketak maiztasun batekin eginez gero (urtero, bi urtez behin...), urtetik urtera gertatzen den bilakaera ezagutu ahal izango dugu, eta modu horretan herrian izaten diren hizkuntza aldaketak gertutik jarraitu ahal izango ditugu.

2013an honako herri hauetako kaleetan neurtu dugu ahozko erabilera: Amorebieta-Etxano, Andoain, Beasain, Elorrio, Gabiria, Irura, Leioa, Otxandio, Urretxu eta Zumarraga.

6

AHOZKO HIZKUNTZA-ERABILERA BEHAKETA BIDEZ NEURTZEKO METODOAREN GARAPENA

Zuzendari eta koordinatzailea:
Olatz Altuna.

o.altuna@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/erabileraneurtzekometodoak>

Behaketa bidezko ahozko hizkuntza-erabileraren neurketak 80ko hamarkadan hasi ziren Euskal Herrian erabiltzen. Udalerrri zehatz bateko kaleetan hizkuntzaren egoera ahalik eta modurik fidagarrienean ezagutzeko helburuz heldu zioten metodologia honi zenbait ikerlarik.

25 urte baino gehiago igaro direlarik, esan daiteke ordutik hona neurketek ibilbide aberatsa eta emankorra egin dutela. Lehenik eta behin, kaleetako erabilera neurtzeko sortu zena, beste testuinguruetan baliatzeko egokitu izan da: lantegietarako, ikastetxeetarako... Bigarrenik, esan beharra dago behaketa bidezko neurketak egin ahal, hobekuntzak txertatzen joan izan direla metodologian. Ikerketen diseinuak hobetuz joan dira, erabilera-hizkuntza aztertu ahal izateko aldagai gehiagoren inguruko informazioa biltzeari ekin zaio, datu-bilketarako euskarriak garatu dira... Eta hirugarrenik, ibilbide guzti honetan, behaketa bidez neurtutako hizkuntza-erabilera datuak pilatuz joan dira. Lurralde, sektore eta erakunde batzuetako erabileraren datu-serieak eratu dira.

Soziolinguistika Klusterrak baliagarritasun handia ikusten die erabilera-neurketei hizkuntzaren egoera erreala ezagutzeko eta hizkuntza-plangintzarako oinarri gisa erabiltzeko. Egindako bideari merezi duen aitortza eginez, behaketak hobetu eta sendotzeko etengabeko berrikuntza beharrezkoa dela ikusten da, orain arte izan den bezala. Datuen objektibotasuna, alderagarritasuna eta fidagarritasuna ziurtatzeko moduen bilaketak etengabea izan behar du.

Klusterrak metodologia honen garapenerako ildo bat martxan du eta azken urteetan urrats esanguratsuak eman dira, proiektu ezberdinen bidez. 2013an neurketak telefono mugikor bidez burutzeko aplikazioa bi udalerrri txikietan frogatu dugu: Iruran eta Gabirian. Udalerrri horietan bi datu-bilketa egin dira, bata udaberrian eta bestea udazkenean, emaitza oso emankorra izan da. Horren adibide da, besteak beste, aplikazioa hiztunen hizkuntza-gaitasuna ere neurtzeko egokitu izana. Bestalde, ikastetxeetan neurketak egiteko aplikazioa moldatu dugu, eta adinaren aldagaia ikasmailaka jasotzeko aukera garatu da.

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

7

DiKoma DISKURTSOA LANDUZ KOMUNITATEA AHALMENTZEKO PROIEKTUA

Zuzendaria: J. Inazio Marko.
Koordinatzailea: Belen Uranga.

b.uranga@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/DiKoma>

Babesleak

Errenteriako Udalak

Oñatiko Udalak

Zumaiako Udalak

UEMA

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Lankideak

elhuyar

Diskurtsua landuz Komunitatearen Ahalmentzea helburu duen proiektua da DiKoma. *Hizkuntza-ekologiaren* pentsamenduan oinarriturik, 2012an hasi zen ekimena, eta diskurtsoaren arrazoiak sakontzea eta hizkuntza-praktika ekologikoa sozializatzea bilatzen du. Proiektuaren talde eragilea Eusko Ikaskuntzak, Elhuyarrek eta Soziolinguistika Klusterrak osatzen dute, eta lan-taldean aritzen dira horiekin batera Gipuzkoako Foru Aldundia, UEMA eta Oñatiko, Bermeoko, Zumaiako eta Errenteriako Udalak, eta gaian aritu diren hainbat aditu ere.

Hizkuntza-ekologia soziolinguistikaren arlo teorikoan eta normalizazio-prozesuetan ari direnen artean gero eta leku handiagoa hartzen ari den gaia da. Izan ere, XXI. mendeko erronka nagusien artean kokatzen da *gizakiaren garapen iraunkor* modura definitu den gaia. Esparru horretan kokatzen da garapen ekonomiko, sozial eta ingurumenekoa, eta baita ere, garapen kulturala. Testuinguru horretan hizkuntza-ekologiaren teoria eta praktika garatzen eta zabaltzen doan jakintza- eta praktika-esparrua da.

Diskurtsoaren lanketarako EKOLINGUA izeneko diskurtso-mailako karta-joakoa garatu du taldeak Europa mailan zabaldua dagoen PlayDecide jokoan oinarriturik. Ekologia argudio-jokoa lau udalerritan landu da 2013. urtean. Herri bakoitzean 40 eta 50 bitarteko lagun-taldeak bildu dira euskarari buruz, hizkuntza-aniztasunari buruz, hizkuntza-ekologiari buruz eta hiztun-komunitateari buruz hitz egiteko, eguneroko praktikarako diskurtsoaren lanketa hori lagungarri izan dadin euskararen iraunkortasunaren eta hiztun-komunitatearen trinkotzearen helburuarekin.

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

8

BIZKAIKO FORU ALDUNDIKO LANGILEEN HIZKUNTZA-ERABILERA TELEFONO BIDEZKO HARRERAN

Zuzendari eta koordinatzailea:
Olatz Altuna.

o.altuna@soziolinguistika.org

Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Sailaren Euskara Sustatzeko Zuzendaritza Nagusiak, Aldundiko langileen harrera-hizkuntza aztertzeke eskaera egin zion Soziolinguistika Klusterrari. Herritarrek Foru Aldundiko harrera-telefonoetara deitzean, zein hizkuntzatan artatuak diren jakin nahi zen. Horretarako, langileen telefono bidezko harrera edo lehen hitza zein hizkuntzatan den aztertu dugu. Harrera-hizkuntza horrez gain, besteak beste, hizkuntza-gaitasunari buruzko datuak ere jaso dira. Guztira, 750 telefonoen informazioa jaso da. Jasotako emaitzak sei ondorio hauetan laburbildu daitezke:

- Bizkaiko Foru Aldundira egiten diren telefono deietan, hamarretatik hirutan (% 29,7) euskaraz izaten da bertako langilearen lehen hitza, eta zazpitan gaztelaniaz izaten da (% 70,3).
- Lehen hitza euskaraz gehien egiten duten sailak Nekazaritza eta Kultura dira, % 50 eta % 46 hurrenez hurren. Eta, langile gehien dituen sailean, Ogasuna eta Finantza sailean, 10 deitatik 2tan baino ez da euskaraz egiten lehen hitza.
- Harrera-telefonoetan dauden langileen artean gutxi gora behera erdiek diote euskaraz badakitela “ondo” (% 46,9) edo “zertxobait” (% 4,7), eta beste erdiek ezertxo ere ez dakitela erantzun dute, (% 48;4).
- Euskaraz badakitela esaten dutenen artean, % 62,3k euskaraz esaten du lehen hitza, hamarretik sei langilek. Gainontzeko % 37,7ak harrera-hizkuntza gaztelera dute.
- Euskaraz zertxobait jakinda, gehiengoak gaztelera hasten du elkarriketa.
- Azpimarragarria da herritarren dei-kopuruak gora egin ahala, euskarazko lehen hitzen erabilpenak ere gora egiten duela. Alegia, dei gehien jasotzen dituzten telefonoetan euskarazko lehen hitzak maizago erabiltzen direla dei gutxi jasotzen dituzten telefonoetan baino. Kontuan hartzeko datua da hori.

Babeslea

9

GAZTEAK ETA AHOZKO HIZKUNTZA HEZKUNTZA ARAUTUAN - TOLOSAKO LABORATEGIA

Koordinatzaileak:
Josune Zabala eta Maitane Ayerza.

j.zabala@soziolinguistika.org

http://www.sociolinguistika.org/ahozkoa_tolosak

Tolosako udalaren eskariz jorratutako ikerketa da honakoa, helburu duena 12-16 urte bitarteko tolosar gazteen ahozko hizkuntza hobetzea eta adin honetan eskolan horretarako tresnak zein diren topatzea. Tolosako ikastetxe guztietan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan (DBH) 2010-2011 ikasturtetik hona gauzatzen ari den ekintza-ikerketa da.

Aipatu bezala, Tolosako hiru ikastetxetan gauzatzen ari gara ikerketa: DBHko 44 geletan eta 1.100 ikaslek parte hartzen dute gutxi gorabehera. Ikastetxe bakoitzeko euskara irakasleekin batera ari gara lanean. Ikertzaileen ardura da ekintza-ikerketa diseinatzeko, material didaktikoa sortzea eta irakasleei jarraitzea, material didaktikoa gailaratzeko, haren gaineko ebaluazioak egiten eta ikasleek ekoizpenen grabaketak egiten laguntzen dute, besteak beste.

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Partaideak

Laskorain Ikastola, Hirukide
Eskolapioak eta Orixe BHI.

Proiektuak

IKERKETA, GARAPENA eta BERRIKUNTZA

Tolosako gazteen hizkuntza-aniztasuna kontuan hartuta, ondorengo galderak erantzun ahal izango ziren laborategi bat eraikitzea proposatu zen 2010ean:

IKERKETA GALDERAK

1. Zenbat eta nola ikasten da ahozko hizkuntza DBHn?
2. Ahozko hizkuntza ikastetxean sistematikoki lantzeak lagun lezake ikasleen ahozko trebetasunak hobetzen?
3. Lan honek guztiak, halaber, lagun lezake irakasleen esku hartzea hobetzen?
4. Zein mailatan izan daitezke Sekuentzia Didaktikoak tresna egoki ahozko hizkuntza hobetzen laguntzeko?
5. Nolako esku hartzeak laguntzen dute ahozko hizkuntzaren garapenean?

Lau urtetako ekintza-ikerketa proposatu zen, eta hiru etapetako bigarrena burutu da 2013an:

- **1. Material didaktikoaren esku hartzea eta ebaluazioa:** aurreko ikasturteetan sortu eta hobetutako material didaktikoarekin probak egin dira eta irakasle nahiz ikasleen ebaluazioak jaso dira.
- **2. Ikasleen ahozko ekoizpenen analisisa:** esku hartze aurretiko ekoizpenak (aurretestuak) eta esku hartze ondorengo ekoizpenak (ondotestuak) aztertu, emaitzak jaso eta ondorioak ateradira.

2013-2014 ikasturtean bideratuko den azken etapan emango zaio itxiera egitasmo honi.

10

BERGARAKO NERABEEN HIZKUNTZA -ERABILERA FORMALA ETA INFORMALA

Koordinatzaileak: Josune Zabala eta Maitane Ayerza.

j.zabala@soziolinguistika.org

http://www.soziolinguistika.org/ahozkoa_bergara

Babesle eta
laguntzaileak

Partaideak

Aranzadi Ikastola, Mariaren
Lagundia Ikastola, Miguel
Altuna Institutua, Ipintza BHI,
Xabalotegi Gaztelekua,
Bergarako musika eskola

Nerabeen hizkuntza-erabilera mailak eta erabileraren zer-nolakoak arduratuta, nerabeek bizi dituzten testuinguru ezberdinetako hizkuntza-erabilera maila eta nolakotasuna zein den jakitea izan da ikerketa honen egiteko nagusia.

Bergarako udalaren eskariz 2013ko urtarriletik ekainera bitartean Soziolinguistika Klusterra Elkarteak gauzatu duen ikerketa da, eta helburua izan da Bergarako nerabeen hizkuntza-erabilera formal eta informalaren egoera, hizketa-egintza eta testu generoetan zein den jakiteko datu-bilketa kuantitatibo eta kualitatiboa egitea.

Metodologia kuantitatiboaren bidez nerabeen adina, sexua, ama-hizkuntza, gaitasun erlatiboa, hizkuntza-erabilera aitortua eta hizkuntzarekiko iritzien inguruko informazioa jaso da, besteak beste. Metodologia kualitatiboen bitartez informazio osagarria jaso da irakasle, eskoletako begirale (eremu informalean zaintzaile diren begiraleak) eta gazte-lekuko begiraleengandik.

2013ko ikerketan jasotako emaitzak kontuan hartuta, ikerketa proposamen ezberdinak egin dira eremu honetan eta nerabeen hizkuntza-erabilerari dagokionez ikerketak bidera daitezen, eta 2014an ekingo zaio ahozko hizkuntza eta erabilera eremu akademikoan sustatzeko egitasmo berriari.

Proiektuak EZAGUTZAREN KUDEAKETA

Soziolinguistikaren ezagutza kudeatzea behar-beharrezkoa da. Horregatik, soziolinguistika arloko ezagutza gaur egun kudeatzen duten erakundeekin, ikerlariekin eta adituekin **elkarlanean** egingo dugu ezagutza-fluxu eta sare horiek ezagutzeko eta lantzeko.

Helburu horrekin honako bitarteko hauek erabiliko ditu Soziolinguistika Klusterrak, besteak beste: **jardunaldiak, mintegiak, topaketak eta praktika komunitateak, argitalpenak, formazio saioak eta interneteko tresnak**: webgunea, sare sozialak eta soziolinguistika telebista.

1 BAT Soziolinguistika Aldizkaria

Zuzendaria: Iñaki Martínez de Luna.

Koordinatzailea: Belen Uranga.

b.uranga@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/bat>

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

kutxa gizarte ekintza

Euskararen berreskurapen- eta normalizazio-lanetan diharduten eragileak soziolinguistikan eta glotopolitikan janztea da BAT Soziolinguistika aldizkariaren helburu nagusia. Horretarako, Euskal Herriko soziolinguistika-arloko ekarpen esanguratsuak biltzen ditu, eta atzerriko hainbat lanen beri ematen.

BAT aldizkariko argitalpen batzordeko kideak Iñaki Martínez de Luna, Estibaliz Amorrortu, Inma Muñoa, Jone Miren Hernández, Jean Baptiste Coyos, Lionel Joly, Maria-Jose Azurmendi eta Pablo Sotés dira. Horien artean, Bat aldizkariak zuzendari berria izendatu du 2013.urtean. Izan ere, **Iñaki Martínez de Lunak** jaso du izendapen eta ardura hori.

2013ko BAT aldizkariko zenbakiak honakoak izan dira:

- **86. zenbakia. (1): Euskararen Framing berriaz.** BAT Aldizkariak gai jakinen inguruan hausnarketa eta eztabaida sustatzeko duen borondateari erantzunez, zenbaki honetan Iñaki Martínez de Lunak proposaturiko *euskararen Framing berriaz* gaia bildu du modu monografikoan, eta hainbat adituk erantzuna eman diote. Aditu horiek honakoak izan dira: Patxi Baztarrika, Xabier Erize, Maria-Jose Azurmendi eta Paul Bilbao.
- **87/88. Zenbaki bikoitza (2-3): Euskal soziolinguistika ikerketa. Azken urteotako begirada.** Zenbaki honetan Argitalpen Batzordeak 175 fitxen bitartez eginitako euskal soziolinguistikaren ikerketaren bilketa-lanari buruzko hausnarketa proposatzen du. Gainera, euskal soziolinguistikaz, eta soziolinguistikaz oro har idatzi dute artikulu bana Patxi Juaristik eta F.Xavier Vilak gaiaren ikuspegi zabalaren berri emanez. Zenbaki bikoitz honetan, bestalde hainbat ikerketaren inguruko artikuluak bildu dira. Artikulu horien egileak honakoak izan dira: Pablo Suberbiola, Mikel Zalbide, Josune Zabala, Ane Ortega, Estibaliz Amorrortu, Jone Goirigolzarri, Jacqueline Urla, Garbiñe Urreiziti, Pablo Sotés, Iñaki Marko, Maria-Jose Azurmendi, Jon Sarasua, Kepa Matxain, Viviana González, Iñaki González, Aldegundo González, Joanes Igeregi, Ander Bolibar eta Andoni Barreña.
- **89. zenbakia. (4): VI. HAUSNARTU: Euskal Soziolinguistika Sariak** egitasmoari zuzentzen zaio. Lehiaketaren lan irabazleak argitaratzen dira urteko monografiko honetan, eta baita ere Argitalpen Batzordearen iritzian aurkeztu diren beste lan interesgarri batzuk ere. 2013ko edizio honetan EMUNeko Haritz Goikoetxeak jaso du lehen saria *Lantokietako ahozko erabileraren neurketak. Interpretaziorako eta interbertziorako hainbat gako* lanarekin. Bigarren saria Garbiñe Bereziartuak jaso du *Ingurune*

Proiektuak EZAGUTZAREN KUDEAKETA

euskalduneko gazteak eta hizkuntza idatzia, eskolan eta eskolatik kanpo lanarekin eta hirugarrena Mondragon Unibertistateko HEZIKOK taldeak Sormen-ekosistema bat euskarazko komunikazioarentzat lanagatik. Zenbaki honetan, lan irabazleen inguruko artikulua gain, lehiaketan parte hartu duten beste hainbaten ingurukoak ere argitaratu eman dira, honeko egileek sinaturikoak: Karmelo Ayesta, Gorka Blanco, Miguel Galicia eta Eztitxu Harignordoquy.

Soziolinguistika Klusterrak BAT Soziolinguistika aldizkarian argitaratu diren artikulua (azken laurak izan ezik) Interneten jartzen ditu eskura helbide honetan:

<http://www.soziolinguistika.org/bat>

2

EUSKAL SOZIOLINGUISTIKA JARDUNALDIA

Koordinatzailea: Belen Uranga.

b.uranga@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/jardunaldia/iragarpena>

2013. urtean Euskal Soziolinguistika Jardunaldiaren VI. Edizioa ospatu da Donostiako Kursaal Aretoan. Edizio honek ARRUE ikerketaren ezagutza izan du gai monografiko modura, eta bertan aurkeztu da Euskal Autonomi Erkidegoko 12-14 urte bitarteko haurren eskolaren esparruko hizkuntza-portaera aztertuz eginiko ikerketa. Jardunaldian, ikerketaren emaitza orokorrak ezagutzera emateaz gain, emaitza horien inguruan hainbat adituk eginiko ekarpenak erakutsi dira. Jardunaldian, hitzaldi zein mahai-inguruan parte hartu dutenak honako adituak izan dira: Arrate Egaña eta Pablo Suberbiola, Mikel Zalbide, Jeroen Darquennes, Xavier Vila, Iñaki Martínez de Luna, Nekane Goikoetxea eta Jone Miren Hernández.

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Donostiako Udala
Euskara Zuzendaritza

Ikerketak eman duen emaitza orokorra eta horren inguruan adituek prestatutako artikulua biltzen dituen argitalpena publikatuko da euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez.

Jardunaldiari buruzko informazioa webgunean dago eskuragarri

<http://www.soziolinguistika.org/VI.Jardunaldia>

VI. EUSKAL
SOZIOLINGUISTIKA
JARDUNALDIA

2013ko urtarrilaren 31
● Kursaal Aretoa
■ Donostia

Ikasleen jarduna:
emaitzen hausnarrean
ARRUE ikerketa

Proiektuak< EZAGUTZAREN KUDEAKETA

3

EUSKARAREN NORMALIZAZIO KASU AURRERATUAK

Zuzendaria: Joxpi Irastortza.
Koordinatzailea: Maitane Ayerza.

m.ayerza@soziolinguistika.org

<http://www.soziolinguistika.org/kasuak>

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Ezagutzaren Clusterraren “Kudeaketa aurreratuko enpresak” koadernoak oinarritzat hartuta abiatutako proiektua da hau. Proiektu honen helburu nagusia euskararen normalizazioan emaitza arrakastatsuak izan dituzten erakundeen esperientziak ezagutzera ematea da. Esperientzia hori formatu irakurterrazean idatzita, erakunde horiek lortutako arrakastaren gakoei buruz gogoeta suspertu eta euskararen normalizazioan baliagarriak diren ikuspegi eta praktikak hedatu nahi dira enpresa-, unibertsitate- eta administrazio-arloan.

Orain artean, Elay eta Eika, IMH eta Bergarako Udala, Lizarra Ikastola eta Txingudi Ikastola, Goizper, Elkargiko, KIDE Kooperatiba Elkarteko eta BBK-ko kasuak argitaratu eta zabaldu ditugu. 2013an, Tecnalia eta Fagor Etxetresnen kasuak izan ditugu aztergai.

Joxpi Irastortzak (Mondragon Unibertsitatea, Huhezi) zuzendu du proiektua eta Innobasqueko Idoia Bidaurrezaga izan dugu aholkulari.

Informazio gehiago hemen: <http://www.soziolinguistika.org/eu/kasuak>

Proiektuak< EZAGUTZAREN KUDEAKETA

4

HAUSNARTU EUSKAL SOZIOLINGUISTIKA SARIAK

Koordinatzailea: Belen Uranga.

b.uranga@soziolinguiстика.org

<http://www.soziolinguiстика.org/hausnartu>

Hizkuntzaren berreskurapen bidean ezagutza aplikatua lantzea ezinbestekoa da, baina ezagutza aplikatu horrek oinarritzko teorietatik jaso behar du bere funtsa. Oinarritzko edo purua deritzon ikerketa eta hemendik atera litekeen ezagutza garatzea, beraz, behar-beharrezkoa da. Honetarako gune naturala unibertsitatea izan ohi da, eta, horregatik, Soziolinguiстика Klusterraren erronka unibertsitateko irakasleak soziolinguiстикаren ikerketa-lerro hauetara erakartzea da.

HAUSNARTU Soziolinguiстика Sarien VI edizioa antolatu zuen Soziolinguiстика Klusterrak 2013. urtean Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren laguntzarekin.

Asmoa da dagoeneko euskal soziolinguiistikarekin harreman zuzena izan duten ikerlarien lana bultzatzea eta oraindik harremanik izan ez duten ikerlariak euskal soziolinguiistikaren eremura biltzea. Horrela, soziolinguiistikatik bertatik egindako garapen berriak ez ezik, beste adar zientifiko horien ekarpenak ere bultzatzea da sari hauen xedea. Modu horretan hizkuntzaren eta soziolinguiistikaren inguruko ikerketen oinarri teorikoak zabaldu eta aberastuko dira.

2013ko epaimahai-kideak ondorengoak izan dira: Iñaki Martínez de Luna, EHUKo irakaslea eta BAT Soziolinguiстика aldizkariaren zuzendaria, Pello Jauregi, HUHEZIKo irakaslea, Joxean Amundarain, Gipuzkoako Foru Aldundiko euskara teknikaria eta Jorge Giménez, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako Koordinaziorako Zuzendaria. Mahai horren arabera lehiaketaren irabazle izan dira ondorengo lanak:

- Lehen saria, 1.500 €
Lantokietako ahozko erabileraren neurketak. Interpretaziorako eta interbentziorako hainbat gako
Egilea: **Haritz Goikoetxea**. EMUN Kooperatiba
- Bigarren saria, 1.000 €
Ingurune euskalduneko gazteak eta hizkuntza idatzia, eskolan eta eskolatik kanpo
Egilea: **Garbiñe Bereziartua**. DREAM Taldea, EHU.
- Hirugarren saria, 700 €
Sormen-ekosistema bat euskarazko komunikazioarentzat
Egilea: **Goio Arana, Eneko Bidegain, Txema Egaña, Aitor Zuberogitia**. HUHEZI Fakultateko HEZIKOM taldea

Lan horien inguruko artikulak eta HAUSNARTU sarietara aurkezturiko beste hainbat BAT 89 zenbakian argitaratu dira.

Era berean, aurreko ediziotan saritako lanak honako helbidean daude eskuragarri:
<http://www.soziolinguiстика.org/hausnartu>

Babesleak

Gipuzkoako
Foru AldundiaHEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

Idazle eta koordinatzaileak:
Olatz Altuna eta Asier Basurto

o.altuna@soziolinguistika.org

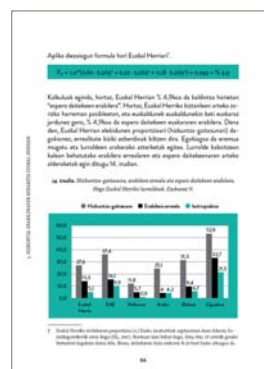
<http://www.soziolinguistika.org/Gida>

Hizkuntza-erabileraren behaketek ibilbide luzea dute Euskal Herrian. Siadecoren eskutik, 80ko hamarkadan egin ziren lehenengo behaketak hainbat udalerritan, eta lauzpabost urteko epean errepikatu izan dira, besteak beste, bertan eskuratzen ditugun datuak oso baliagarriak direlako hizkuntzaren bizi-indarraren jarraipena egiteko. Horregatik, urtez urte geroz eta udalerrri gehiagotan egiten dira behaketak edo kale-neurketak.

Soziolinguistika Klusterrak urteak daramatza metodologia aplikatu eta garatzen. Dagoeneko urteetako esperientzia metatuta, metodologia aski frogatua eta kontrastatua dugu. Hemendik kanpo ere, geroz eta ezagunagoa da ikerlana. Aipagarria da, gainera, atzerrian ikerlanak sortu duen jakin-mina eta interesa.

Euskararen egoera diagnostikatzeko hain baliagarria zaigun tresna ezagutarazi nahi diogu mundu zabalari, eta bereziki hizkuntza gutxiagotua duten komunitateei zein hizkuntza-aniztasuneko egoerak aztertzeko, ahozko erabilera kuantifikatu nahi duten ikerlariei. Helburu horrekin “*Hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko gida metodologikoa. A guide to language use observation survey methods*” argitalpena kaleratu dugu, euskaraz eta ingelesez. Proiektu honek Network to Promote Linguistic Diversity –NPLD–, eta Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikaren Sailburuordetzaren laguntza izan du.

Babesleak

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAIALA

Proiektuak< EZAGUTZAREN KUDEAKETA

6 FORMAZIO-SAIOAK

Koordinatzaileak: Belen Uranga, Josune Zabala
eta Maitane Ayerza.

b.uranga@soziolinguiстика.org

j.zabala@soziolinguiстика.org

Soziolinguiстикaren inguruko hainbat formazio saio eman ditugu 2013an:

- “Soziolinguiстика, kontzeptu nagusiak” ikastaroa eman zuen Arkaitz Zarragak, Zarauzko Berritzegunean.
- Hizkuntza ekologiaren inguruko hainbat formazio saio eman ditu Belen Urangak: San Telmo Museoan, Baztango Udalean, HUHEZIn, Topagunean eta Azpeitiko Ikastolan.
- Ahozko hizkuntza hezkuntza arautuan sustatu eta praktikan jartzeko formazioa eman du IRALeren bitartez. Bi ikastaro eskaini eta eman dira:
 - H 401: Ahozko konpetentziak ikastetxean. Oinarriak eta baliabideak.
 - I: Ahozkotasuna irakasteko metodologia eta baliabideak.

Proiektuak< EZAGUTZAREN KUDEAKETA

7 INTERNETA

Koordinatzailea: Maitane Ayerza.

WEBGUNEA

Klusteraren misioan bertan ageri da soziolinguistika-ezagutza zabaltzeko egin-beharra, eta gaur gaurkoz gure webgunea da soziolinguistikaren inguruko informazioa hedatzeko daukagun tresnarik eraginkorrenetakoa. atsegina eta erabiltzeko errazagoa izan dadin.

2013an webgunearen itxura berritzeaz gain www.soziolinguistika.org webgunean egindako aldaketa nagusienak hauek izan dira:

- Eduki berriak sortu dira, edukiak berrantolatu dira, itxura hobetu eta funtzionalitate berriak gehitu dira.
- Lan-arloen atala berritu da.
- Proiektuen atala eguneratu eta berrantolatu da.
- Soziolinguistikaz atala eguneratu eta berritu da
- Lankidetzat atala sortu da.
- Soziolinguistika Telebista atala osatu da.

Babesleak

Gipuzkoako
Foru Aldundia

HEZKUNTZA, HIZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAILA

SARE SOZIALAK: TWITTER ETA FACEBOOK

Facebook eta Twitter sare sozialetan profilak ditu Soziolinguistika Klusterrak eta webguneako albistegiarekiko balio erantsia ekarri dio horrek orain arteko komunikazio gaitasunari.

Webguneako albisteak hartzaile interesdunei zuzenean bidaltzeko aukera eman digute sare sozialek eta, horrenbestez, gure jardunaren kanporako irisgarritasunak hobekuntza nabarmena izan du. Gainera, aipatutako sare sozial horietako gure jarraitzaileen *feedback* zuzena etengabe jasotzeko balio izan digu eta, horrek, askotariko eragileekiko lankidetzat estuagorako bideak zabaltu ditu.

Era berean, gure intereseko erakunde zein norbanakoen jarraipena egiten dugu Facebook eta Twitter bidez eta gure gertukoaren (bazkideak, kolaboratzaileak...) bozgorailu rola ere hartu dugu.

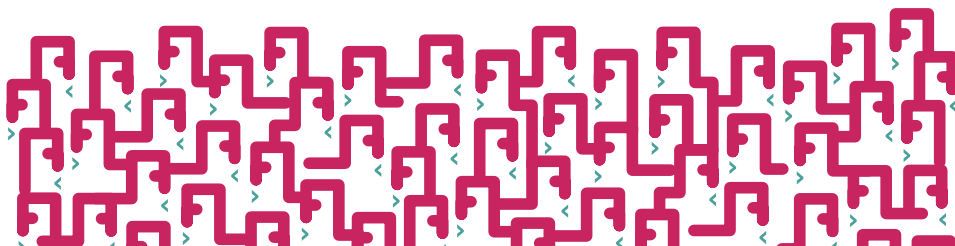

Bazkide izatearen onurak

- ESPARRU TEORIKOA EDOTA APLIKATUA LANTZEN DUTEN ERAGILEEKIN ELKARLANEAN ARITZEKO AUKERA IZATEA.
- SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRAREN INGURUAN BILDUTAKO ERAKUNDE ETA ADITU-SAREAZ BALIATZEKO AUKERA IZATEA.
- SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRAREN BIDEZ, NORBERAK BERE KABUZ LANDU EZINGO LITUZKEEN PROIEKTUAK LANTZEA ETA HORIEN GARAPENEAN PARTE HARTZEA.
- SOZIOLINGUISTIKAREN INGURUKO INFORMAZIO ETA FORMAZIO GAURKOTUA JASOTZEA.
- ERAGILEAK EGITURATUTA EGOTETIK SOR DAITEKEEN EMAITZAK JASOTZEA.
- SOZIOLINGUISTIKA EZAGUTZAREN GARAPENAREN BIDETIK, ERAKUNDEA BERA LANTZEN ARI DEN EUSKARAREN BERRESKURAPEN PROZESUA ERAGINKORTZEA.
- KLUSTERRAK GARATZEN DITUEN PROIEKTU ZEHATZETAN PARTE HARTZEKO AUKERA.
- KLUSTERREKO (ERAKUNDEARI BURUZKOA) INFORMAZIO ZUZENA JASOKO DUTE.
- KLUSTERRAK ANTOLATUTAKO EKITALDI PUBLIKOETAN (PROIEKTUEKIN LOTUTAKO JARDUNALDI TEKNIKOAK, EHUKO UDAKO IKASTAROAK, SOZIOLINGUISTIKA JARDUNALDIAK...) IZENA EMATEKO LEHENTASUNA IZANGO DUTE.
- PREZIO BEREZIAK IZANGO DITUZTE SOZIOLINGUISTIKA KLUSTERRAK ARGITARATUTAKO LIBURU ETA BESTELAKO MATERIALA EROSTEKO.

**Izan zaitez Soziolinguistika
Klusterreko bazkide!!!**

SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA
ELKARTEA

2013ko MEMORIA